

105650 - extra toetskans

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

mr. X,

advocaat te A,

(hierna: "belanghebbende"),

gericht tegen het besluit van de algemene raad van 5 april 2018. Met bedoeld besluit is het verzoek van belanghebbende om met toepassing van de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda") af te wijken van de bepaling dat per onderdeel van de beroepsopleiding advocaten (hierna: "BA") ten hoogste drie maal een toets kan worden afgelegd, afgewezen.

Procesverloop

1. Bij brief van 21 februari 2018, aangevuld bij e-mailbericht van 23 februari 2018, met producties verzoekt belanghebbende toepassing van artikel 3.19, negende lid, van de Voda om voor de examenonderdelen jaarrekeninglesen en minor burgerlijk recht af te wijken van het bepaalde in artikel 3.19, zesde lid, van de Voda.
2. Bij brief van 5 april 2018 is belanghebbende bericht dat de algemene raad in zijn vergadering van 3 april 2018 heeft besloten om het verzoek van 21 februari 2018 van belanghebbende af te wijzen (hierna: "bestreden besluit").
3. Bij brief van 16 mei 2018 met in de bijlage het bestreden besluit, tevens verzonden per e-mailbericht van dezelfde datum, maakt belanghebbende bezwaar tegen het bestreden besluit.

4. Bij brieven van 24 en 28 mei 2018 bevestigt de algemene raad de ontvangst van het bezwaarschrift en deelt belanghebbende mee dat de hoorzitting plaatsvindt op 15 juni 2018.
5. Bij brief van 31 mei 2018 bericht de algemene raad dat de hoorzitting door onvoorziene omstandigheden wordt verzet naar 14 juni 2018. Vervolgens verzoekt belanghebbende bij brief van 12 juni 2018 aanhouding van de behandeling van het bezwaar wegens lopende bezwaar- en beroepsprocedures inzake toetsuitslagen van de onderscheiden examenonderdelen.
6. Belanghebbende vraagt bij brief van 6 augustus 2018 met bijlagen, tevens verzonden per e-mailbericht van gelijke datum, nadere aanhouding van de hoorzitting in verband met de eerdergenoemde lopende bezwaar- en beroepsprocedures.
7. Bij brief van 21 september 2018 deelt de algemene raad belanghebbende mede dat de hoorzitting op 3 oktober 2018 plaatsvindt.
8. Bij e-mailbericht van 27 september 2018 verzoekt belanghebbende de algemene raad - met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: "Wob") - alle positieve beschikkingen van de algemene raad over te leggen op verzoeken die betrekking hebben op de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda.
9. Belanghebbende is op 3 oktober 2018 namens de algemene raad gehoord door mr. B.J.M. de Leest, lid van de algemene raad, in aanwezigheid van mr. M.E. Veenboer, griffier.
10. In verband met de lopende Wob-procedure verzoekt belanghebbende tijdens de hoorzitting van 3 oktober 2018 de beslissing op zijn bezwaar, gericht tegen het bestreden besluit aan te houden tot de algemene raad heeft beslist op het Wob-verzoek.
11. Bij brief van 9 oktober 2018 deelt de algemene raad belanghebbende zijn mondelinge verzoek van 3 oktober 2018 in te willigen met dien verstande dat belanghebbende na

ontvangst van het Wob-besluit tien dagen de tijd krijgt om zijn bezwaar, gericht tegen het bestreden besluit, naar aanleiding van het Wob-besluit aan te vullen.

12. Naar aanleiding van het per post en per e-mail verzonden Wob-besluit van 31 oktober 2018 herinnert de algemene raad belanghebbende bij e-mail van 9 november 2018 aan de brief van 9 oktober 2018. Voor aanvullend bezwaar krijgt belanghebbende tot uiterlijk 12 november 2018 de gelegenheid.

13. Desgevraagd is belanghebbende op 12 november 2018 telefonisch een laatste uitstel gegeven tot het aanleveren van aanvullende bezwaargronden naar aanleiding van het Wob-besluit van 31 oktober 2018. Het gesprek is belanghebbende bevestigd bij e-mailbericht van 13 november 2018.

14. Bij brieven van 15 en 16 november 2018 ontvangt de algemene raad aanvullende gronden van bezwaar.

15. Bij e-mailbericht van 22 november 2018 van belanghebbende ontvangt de algemene raad een brief van 19 november 2018 van de behandelend psycholoog en psychiater van belanghebbende, waarmee de betreffende deskundigen een verklaring afgeven over de psychische gesteldheid van belanghebbende.

Toetsingskader

16. Artikel 3.19, negende lid, van de Voda bepaalt dat de algemene raad kan afwijken van - in casu - het zesde lid van dit artikel (per onderdeel kan ten hoogste drie maal een toets worden afgelegd) als toepassing van deze bepaling zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Ingevolge de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda kan in voorkomend geval eveneens worden afgeweken van het bepaalde in het vierde en het vijfde lid (behoud toetskans).

Het bestreden besluit

17. In het bestreden besluit is ingegaan op een tweetal verzoeken van belanghebbende. Belanghebbende verzoekt voor zowel het examenonderdeel jaarrekeninglezen als de minor burgerlijk recht een extra toetskans. Belanghebbende doet zijn verzoeken tegen de

achtergrond van zijn lange aanloop naar de advocatuur en schetst daarbij geboren en getogen te zijn in B en in 1998 asiel te hebben gekregen in Nederland. Met veel inspanningen en daarbij destijds de zorg voor drie jonge kinderen slaagde belanghebbende erin zijn universitaire studie rechten met succes af te ronden. Daarmee kreeg belanghebbende de mogelijkheid tot de advocatuur toe te treden. Behalve de aan de beroepsopleiding opleiding advocaten (hierna: “BA”) verbonden financiële consequenties, en zeker voor stagiaire-ondernemers zoals belanghebbende, heeft belanghebbende ook te maken met psychische en fysieke beperkingen, voornamelijk als gevolg van zijn verleden.

18. De algemene raad stelt in zijn besluit van 5 april 2018 vast dat belanghebbende zoveel als mogelijk is gefaciliteerd inzake het afleggen van de toetsen waar het betreft zijn chronische gezondheidsklachten, en concludeert dat belanghebbende voor beide examenonderdelen drie reële toetskansen heeft gehad en niet is gebleken van omstandigheden die leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Het verzoek van belanghebbende om ter zake van de examenonderdelen burgerlijk recht (minor) en jaarrekeninglezen de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, juncto zesde lid, van de Voda toe te passen, is daarom afgewezen.

Het bezwaarschrift van belanghebbende

19. Voor de behandeling van het bezwaar gaat de algemene raad hierna eerst in op de procedures die belanghebbende heeft lopen in verband met de toetsuitslagen zelf en de daarmee verband houdende omstandigheden (i). Voorts behandelt de algemene raad de aanvullende gronden van 15 en 16 november 2018 (ii en (iii) en komt vervolgens tot het bezwaarschrift van 16 mei 2018 (iv). Ten slotte (v) gaat de algemene raad nog in op het door belanghebbende gestelde financieel belang bij deze procedure en de op 11 december 2018 voorziene schrapping van belanghebbende van het tableau.

20. Belanghebbende verzoekt de algemene raad het bezwaar wegens strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel gegrond te verklaren en te bepalen, dat belanghebbende voor zowel burgerlijk recht (minor) als jaarrekeninglezen een extra toetskans krijgt. Voorts verzoekt belanghebbende vergoeding van de door hem in verband met de bezwaarprocedure gemaakte kosten.

Behandeling van het bezwaar

Lopende procedures inzake toetsuitslagen en -omstandigheden (i)

21. Uit de overgelegde stukken blijkt dat belanghebbende procedures voert respectievelijk heeft gevoerd bij de examencommissie en de rechtbank Gelderland. Deze procedures betreffen de toetsuitslag zelf dan wel de omstandigheden waaronder de toets werd afgenomen. Voorts kon belanghebbende zich niet vinden in het besluit van de examencommissie van 20 maart 2017, inhoudende de weigering om de laatste toetskans voor jaarrekeninglesen en de minor burgerlijk recht mondeling af te leggen. Overigens blijkt uit laatstgenoemd besluit dat belanghebbende op grond van medische verklaringen uit 2012 en 2015 de toezegging heeft voor alle toetsen extra tijd te krijgen in verband met diens fysieke klachten. Belanghebbende verzoekt de algemene raad zijn beslissing op het voorliggende bezwaar tegen het bestreden besluit aan te houden tot in voornoemde lopende procedures is beslist.

22. De algemene raad stelt voorop dat de eerdergenoemde procedures betrekking hebben op besluiten van de examencommissie. Niet is gebleken dat die procedures inmiddels hebben geleid tot een voldoende resultaat voor een van de examenonderdelen dan wel anderszins tot een voor belanghebbende bevredigende oplossing. Voor zover die procedures al niet onherroepelijk zijn geworden, merkt de algemene raad op dat de uitkomst van eventueel nog lopende procedures ter zake van een toetsresultaat belanghebbende niet zullen baten. De algemene raad verwijst belanghebbende daarvoor naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 oktober 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3428).

23. In aanvulling op het voorgaande merkt de algemene raad op dat beoordeling van de beweerdelijke onregelmatigheden tijdens de toets jaarrekeninglesen op 18 juli 2017 en het al dan niet toekennen van een mondelinge toets bevoegdheden zijn die niet de algemene raad toekomen, maar de examencommissie. Voor zover het bezwaar van belanghebbende ziet op deze aspecten is het bezwaar dan ook niet-ontvankelijk.

24. De algemene raad ziet in het voorgaande geen aanleiding het verzoek van belanghebbende tot aanhouding van de beslissing op bezwaar te honoreren en gaat derhalve over tot de behandeling van het bezwaar van belanghebbende, gericht tegen het bestreden besluit.

Aanvullende gronden van 15 november 2018 (ii)

25. Desgevraagd stelt de algemene raad belanghebbende bij brief van 9 oktober 2018 in de gelegenheid zijn bezwaar aan te vullen met gronden die verband houden met het Wob-

verzoek van belanghebbende. Belanghebbende verzoekt de algemene raad hem alle beschikkingen te doen toekomen waarin de algemene raad tot een positief besluit is gekomen op een verzoek tot een extra toetskans. Bij besluit van 31 oktober 2018 honoreert de algemene raad het verzoek in de zin dat belanghebbende twee geanonimiseerde besluiten heeft ontvangen. Voor twee andere besluiten is verwezen naar de website van de NOvA.

26. In de brief van 15 november 2018 verzoekt belanghebbende de algemene raad de in de brief van 21 februari 2018 aangevoerde feiten en omstandigheden ten behoeve van extra toetskansen te betrekken bij de behandeling van het voorliggende bezwaar. Omdat de inhoud van de brief van 21 februari 2018 niet ziet op het Wob-besluit van 31 oktober 2018 wordt bedoelde brief onder (iv) betrokken bij de behandeling van het bezwaarschrift van 16 mei 2018. In de brief van 21 februari 2018 komen ook de in de brieven van 15 en 16 november 2018 opgenomen fysieke en psychische beperkingen aan de orde en het zwaarwegend financieel belang dat belanghebbende heeft bij het behalen van de twee examenonderdelen. Mutatis mutandis geldt dit ook waar belanghebbende ingaat op de vraag of hij wel een reële keuze heeft gehad met betrekking tot het toetstijdstip van de twee examenonderdelen.

27. De algemene raad gaat hier wel in op het beroep dat belanghebbende in zijn brief van 15 november 2018 doet op het gelijkheidsbeginsel. Naar de mening van belanghebbende is zijn situatie vergelijkbaar met die van de stagiaire-ondernemer als geschetst in de op de website van de NOvA gepubliceerde beslissing op bezwaar van 3 oktober 2018. Laatstgenoemde beslissing is als bijlage gehecht aan het Wob-besluit van 31 oktober 2018.

28. Allereerst stelt de algemene raad aan de hand van de overgelegde stukken vast dat de gestelde posttraumatische stress stoornis van belanghebbende primair zijn oorzaak vindt in diens verleden. Anders dan in de beslissing op bezwaar van 3 oktober 2018 is de posttraumatische stress stoornis van belanghebbende niet het directe gevolg van het optreden van diens patroon, zoals het geval was in de casus ter zake waarvan op 3 oktober 2018 is beslist. Reeds op die grond kan het beroep van belanghebbende op het gelijkheidsbeginsel niet slagen.

29. Tijdens de hoorzitting van 3 oktober 2018 refereert belanghebbende aan de bedreigingen van zijn patroon als gevolg waarvan het verleden belanghebbende parten speelde. Die situatie ziet echter op een eerdere inschrijving van belanghebbende op het

tableau en heeft derhalve evenmin betrekking op de huidige patroon van belanghebbende. Van gelijke gevallen is ook hier geen sprake.

30. Op grond van het voorgaande stelt de algemene raad vast dat belanghebbende met zijn brief van 15 november 2018 een aanvullende bezwaargrond naar aanleiding van het Wob-besluit van 31 oktober 2018 aanvoert, te weten strijd met het gelijkheidsbeginsel. De algemene raad concludeert evenwel dat van strijd met het gelijkheidsbeginsel niet is gebleken en dit onderdeel van het bezwaar van belanghebbende dan ook ongegrond is.

Aanvullende gronden van 16 november 2018 (iii)

31. De algemene raad stelt vast dat de aanvullende gronden, opgenomen in de brief van 16 november 2018, geen betrekking hebben op het Wob-besluit van 31 oktober 2018. Niettemin gaat de algemene raad kort in op de vier aan de brief van 16 november 2018 gehechte producties.

32. Productie 1 betreft een beslissing van de voorzitter van de raad van discipline in het ressort Arnhem-Leeuwarden van 18 december 2017, die ziet op een tegen belanghebbende op 1 maart 2017 ingediende klacht. De voorzitter verklaart klager kennelijk niet-ontvankelijk en de klacht voor het overige ongegrond. Productie 2 betreft een brief van de deken van de raad van de orde Gelderland van 7 september 2017 aan de indiener van een tegen belanghebbende gerichte klacht. Dat de klachten impact hebben gehad op belanghebbende acht de algemene raad niet uitgesloten. Belanghebbende heeft evenwel niet aangetoond dat hij als gevolg van die klachten niet in staat zou zijn geweest gedurende de tweede helft van 2017 toetsen af te leggen.

33. Als productie 3 legt belanghebbende het besluit van de algemene raad van 21 februari 2013 over, inhoudende de afwijzing van het verzoek tot een extra toetskans voor de examenonderdelen strafprocesrecht en gedragsrecht, terwijl productie 4 volgens belanghebbende ziet op de door hem gemaakte advocaatkosten voor de in 2013 gevoerde procedures. De algemene raad stelt vast dat de producties 3 en 4 betrekking hebben op de eerste inschrijvingsperiode van belanghebbende op het tableau. Op 28 februari 2015 is belanghebbende opnieuw beëdigd en start hij met de beroepsopleiding nieuwe stijl. De producties 3 en 4 hebben derhalve voor het onderhavige bezwaar geen enkele betekenis.

34. De algemene raad concludeert dat bij brief van 16 november 2018 geen aanvullende bezwaargronden naar aanleiding van het Wob-besluit van 31 oktober 2018 inhoudt. Met bedoelde brief zijn slechts nadere stukken overgelegd, waarvan belanghebbende niet heeft aangetoond dat deze van belang zijn in het kader van zijn bezwaar van 16 mei 2018.

Bezwaarschrift van 16 mei 2018 (iv)

35. Bij brief van 16 mei 2016 voert belanghebbende aan dat het bestreden besluit in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel, alsmede met het motiveringsbeginsel. Belanghebbende laat echter na om aan te duiden op welke grond(en) hij tot die constatering is gekomen. Voor zover belanghebbende daartoe in zijn brief van 15 november 2018 verwijst naar zijn verzoek van 21 februari 2018 merkt de algemene raad op dat op dat verzoek bij besluit van 5 april 2018 is beslist. Rest de algemene raad te bezien in hoeverre de brief van 15 november 2018 aanknopingspunten biedt met betrekking tot de motivering van het bezwaar van belanghebbende.

36. In de brief van 15 november 2018 herhaalt belanghebbende de in eerdere instanties beschreven feiten en omstandigheden die hebben geleid tot de psychische en fysieke klachten. In aanvulling op in 2013 en 2015 overgelegde documenten en verklaringen legt belanghebbende op 22 november 2018 een op 19 november 2019 (bedoeld is 2018) afgegeven brief over van zijn behandelend psycholoog en psychiater. Laatstbedoelde brief heeft uitsluitend betrekking op de op 18 juli 2017 afgelegde toets jaarrekening lezen. Een recente medische verklaring waaruit blijkt dat belanghebbende niet in staat kon worden geacht om op 20 oktober 2017 de derde toetskans voor de minor burgerlijk recht te benutten, is niet overgelegd.

37. De algemene raad constateert dat het bezwaar van belanghebbende is toegespitst op de derde toetsgelegenheid jaarrekening lezen, waarbij belanghebbende zich afvraagt of hij wel een reële toetskans heeft gehad. Ook ter zake van dit onderdeel van het bezwaar herhaalt belanghebbende hetgeen hij heeft aangevoerd in zijn aanvraag van 21 februari 2018. Ook in bezwaar beroept belanghebbende zich op een telefoongesprek dat hij begin juli 2017 heeft gevoerd met de uitvoeringsorganisatie beroepsopleiding advocaten (hierna: "UO") tijdens welk gesprek belanghebbende zou hebben aangegeven te opteren voor 12 januari 2018 als derde toetsmoment. De UO zou echter hebben gezegd dat 18 juli 2017 de laatste toetsgelegenheid is binnen de driejarige stagetermijn van belanghebbende.

38. Ter zake van het telefoongesprek staat vast dat belanghebbende er niet in is geslaagd om aan te tonen dat hij op een bepaalde datum en tijdstip begin juli 2017 een telefoongesprek heeft gevoerd met een bepaalde medewerkster van de UO. Voorts staat vast dat de reguliere stagetermijn met de inschrijving van belanghebbende op 27 februari 2015 eindigt op 27 februari 2018. Binnen die periode dient de derde toetskans plaats te vinden. Tegen deze achtergrond acht de algemene raad het niet onaannemelijk dat belanghebbende de eerdergenoemde telefonische informatie van de OU ontving. Dat de uitslag van de toets van 12 januari 2018 na 27 februari 2018 bekend wordt gemaakt, acht de algemene raad een te strikte uitleg van de regelgeving. Overigens blijkt (achteraf) dat met de door de raad van de orde Gelderland verleende stageverlenging ook de toetsuitslag binnen de stageperiode zou zijn gevallen.

39. Gelet op het voorgaande stelt de algemene raad in heroverweging vast dat de UO weliswaar tekort is geschoten is in haar informatie over mogelijke toetsgelegenheden voor belanghebbende, maar dat niet is gebleken van een causaal verband tussen die onjuiste informatie en het resultaat voor de op 18 juli 2017 afgelegde toets jaarrekeninglessen. Een toets waarop belanghebbende met hulp van een repetitor goed was voorbereid.

40. Behalve extra toetstijd stemde de examencommissie ook in met het verzoek van belanghebbende om de toets jaarrekeninglessen in een afzonderlijke ruimte af te leggen met twaalf examinandi. De beweerdelijke onregelmatigheden tijdens de toets op 18 juli 2017 bestonden uit een computerstoring en het feit dat belanghebbende als gevolg daarvan drie keer op een andere computer moest inloggen. Dat leverde een vertraging op van 25 minuten. Deze feiten en omstandigheden in samenhang met de psychische en fysieke beperkingen leidden volgens belanghebbende tot paniek en stress, resulterend in een black out.

41. Gelezen de brief van 19 november 2018 van de behandelend psychiater en psycholoog stelt de algemene raad vast dat deze deskundigen op 19 november 2018 vaststellen dat belanghebbende op 18 juli 2017 werd geblokkeerd door een verstorende prikkel van buiten. De van buiten komende prikkel wordt niet nader gepreciseerd en wordt niet gekwalificeerd als een black out, zoals door belanghebbende aangevoerd. De algemene raad concludeert dan ook dat de betrokken deskundigen niet aannemelijk hebben gemaakt dat belanghebbende op 18 juli 2017 een black out heeft gehad.

42. De algemene raad merkt op dat belanghebbende zelfs op het moment van de black out, althans kort daarna, nog had kunnen stoppen met de toets. Nu dit niet is gebeurd, heeft

belanghebbende het risico genomen de toets niet te halen. De algemene raad begrijpt dat een laatste toetskans voor een stagiaire extra spanning betekent en zeker voor belanghebbende die voor de tweede keer de BA volgt met de daaraan gerelateerde financiële belangen. De geschetste omstandigheden kunnen evenwel niet worden aangemerkt als van buiten komend onheil op grond waarvan een extra toetskans gerechtvaardigd is.

43. Voorts stelt de algemene raad vast dat de door belanghebbende aangevoerde psychische beperkingen tijdens stressvolle situaties altijd een rol spelen, derhalve ook tijdens de eerste en tweede toetskans jaarrekeninglessen. In die zin verschillen de eerste en tweede toetskans niet van de derde toetskans. Derhalve is ook de derde toetskans jaarrekeninglessen als een reële toetskans aan te merken en is het bezwaar op dit onderdeel ongegrond.

44. Ter zake van de derde toetskans voor de minor burgerlijk recht heeft belanghebbende geen contact gehad met de UO. Daarvoor was ook geen reden, omdat de eerstvolgende toetskans pas op 7 april 2018 zou plaatsvinden, derhalve na 27 februari 2018. Belanghebbende heeft deelgenomen aan het reguliere toetsmoment van 20 oktober 2017. Voor de toets behaalde belanghebbende een onvoldoende. Nu de gestelde psychische en fysieke beperkingen niet anders waren dan tijdens de eerste twee toetskansen is ook de derde toetskans te kwalificeren als een reële toetskans. Voor zover het bezwaar ziet op de weigering van een extra toetskans voor het examenonderdeel minor burgerlijk recht is het bezwaar ongegrond.

Ten slotte (v)

45. Belanghebbende voert aan met zijn bezwaar te willen bereiken dat hij een extra toetskans krijgt voor de beide genoemde examenonderdelen. Indien en voor zover het bezwaar van belanghebbende ongegrond zou worden verklaard, heeft dat grote financiële gevolgen voor belanghebbende, omdat dit zou betekenen dat hij zijn goed lopende asiel- en vreemdelingenpraktijk moet beëindigen.

46. De algemene raad onderkent het financieel belang van belanghebbende bij een voor hem positieve beslissing op bezwaar. Financiële gevolgen van een stagiaire(-ondernemer) spelen echter nimmer een rol in de belangenafweging die plaatsvindt in het kader van artikel 3.19, negende lid, van de Voda. Bij de start van de BA neemt een stagiaire het risico

dat hij niet slaagt voor de BA en aanvaardt daarmee tevens de financiële gevolgen van een onverhoopte voortijdige beëindiging van de inschrijving op het tableau.

47. Belanghebbende vermeldt in zijn brief van 15 november 2018 dat de algemene raad bij brief van 10 oktober 2018 zijn besluit kenbaar heeft gemaakt om belanghebbende per 11 december 2018 van het tableau te schrappen op grond van artikel 8c, derde lid, van de Advocatenwet. Bekend is dat belanghebbende bezwaar heeft gemaakt tegen genoemd besluit en de rechter heeft verzocht een voorlopige voorziening te treffen, gevolgd door een verzoek tot aanhouding van de behandeling van het verzoek voorlopige voorziening. Nu voor het litigieuze besluit van 10 oktober 2018 een afzonderlijke rechtsgang bestaat, komt de algemene raad in het kader van het voorliggende bezwaar niet toe aan de behandeling van het schrappingsbesluit.

Conclusie

48. Op grond van de overgelegde stukken en de nadere mondelinge toelichting daarop komt de algemene raad in de heroverweging van het bestreden besluit tot de conclusie dat de UO te kort is geschoten in haar informatie jegens belanghebbende, hetgeen heeft geleid tot het afleggen op 18 juli 2017 van de derde toetskans jaarrekeninglezen waar 12 januari 2018 nog een optie was voor de expiratie van de stagetermijn. Van een causaal verband tussen de informatie vanwege de UO en het resultaat van de op 18 juli 2017 afgelegde toets is niet gebleken.

49. Voorts staat vast dat belanghebbende, ondanks de door hem gestelde black out als gevolg van de opgebouwde stress die verband hield met de vertraagde aanvang van de toets naar aanleiding van een computerstoring, de toets heeft voortgezet en daarmee het risico heeft aanvaard van een onvoldoende resultaat. Ook een beroep op zijn psychische beperkingen kan belanghebbende niet baten, omdat die beperkingen belanghebbende parten spelen tijdens stressvolle situaties, derhalve ook tijdens de eerste en tweede toetskans. Deze toetskansen zijn door de algemene raad - en niet weersproken door belanghebbende - gekwalificeerd als reële toetskansen. Van een onbillijkheid van overwegende aard als bedoeld in artikel 3.19, negende lid, van de Voda is dan ook niet gebleken. Daarmee is het bezwaar wat dit onderdeel betreft ongegrond.

50. Waar het bezwaar ziet op de weigering van een extra toetskans voor het examenonderdeel minor burgerlijk recht stelt de algemene raad vast dat belanghebbende er niet in is geslaagd aannemelijk te maken dat de in het bestreden besluit verwoorde

conclusie van de algemene raad dat sprake is geweest van drie reële toetskansen, onjuist is. Het bezwaar is daarmee wat dit onderdeel betreft ongegrond.

51. Voorts concludeert de algemene raad dat het beroep van belanghebbende op het gelijkheidsbeginsel geen doel treft, waarmee het bezwaar op dit onderdeel eveneens ongegrond is.

52. Voor zover belanghebbende in bezwaar de procedures aanhaalt die betrekking hebben op de onderscheiden toetsresultaten en -omstandigheden is het bezwaar in verband met de eigenstandige bevoegdheid van de examencommissie te dezen, niet-ontvankelijk.

53. Voor zover het bezwaar tevens zou zien op de ingang gezette schrappingsprocedure stelt de algemene raad vast dat belanghebbende inmiddels procedures heeft gestart met betrekking tot zijn aangekondigde schrapping van het tableau per 11 december 2018. Bijgevolg is ook dit onderdeel van het bezwaar niet-ontvankelijk.

54. Voor kostenvergoeding als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht komt belanghebbende niet in aanmerking, omdat niet is gebleken van kosten van een professionele rechtshulpverlener. Belanghebbende heeft in zijn eigen zaak voorzien. De algemene raad wijst het verzoek tot vergoeding van de door belanghebbende in deze bezwaarprocedure gemaakte kosten dan ook af.

Beslissing

Het bezwaar is

- niet-ontvankelijk voor zover het betreft de tot de discretionaire bevoegdheid van de examencommissie behorende toetsaangelegenheden en de ingang gezette bezwaarprocedure ter zake van het schrappingsbesluit van 10 oktober 2018;
- ongegrond voor zover het betreft het beroep op het gelijkheidsbeginsel en de weigering van een extra toetskans voor de examenonderdelen jaarrekeninglezen en burgerlijk recht (minor).

Het verzoek tot vergoeding van de door belanghebbende gemaakte kosten wordt ingevolge artikel 7:15, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht afgewezen.

Overeenkomstig de door de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten genomen beslissing,

Voor deze,

mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

Aldus gedaan te Den Haag op 3 december 2018

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Deze beslissing is verzonden op 5 december 2018

Bijlage: proces-verbaal hoorzitting 3 oktober 2018